

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Nova stranka.

Dne 30. septembra se je ustanovila v Celju nova stranka, katera svojih pristašev ne bo zbirala med Nemci, nemškutarji, socialdemokrati itd., ampak med onimi Slovenci, ki so dosedaj prisegali na skupni program složnih štajerskih Slovencev. Ustanovnega shoda so se udeležili že kot pristaši nove stranke naslednji gg.: dr. Kukovec, odvetniški koncipijent v Celju, prof. Jošt iz Celja, prof. Hrčič od Velike Nedelje, dr. Janko Serbec, zdravnik v Celju, dr. Dolar, prof. v Celju, učitelji: Gradišnik iz Celja, Šijanec od Sv. Antona v Slov. gor., Tušak iz Mozirja, Škoflek iz Vojnika, Čulek, Lesjak iz Ruš itd. Brzobjavne pozdrave so pa poslali nadučitelj Kmafič in nekaj kranjskih liberalcev.

Že nekaj časa pred ustanovnim shodom so izdali snovatelji stranke svoj program. Podpisali so ga: J. Sinko, posestnik, tržan in župan v Središču, Benjamin Kunej, posestnik in tajnik v Brežicah, dr. Rihard Karba, zdravnik na Vranskem, Jože Zdolšek, posestnik na Ponikvi, Rudolf Vrabl, učitelj na Vranskem, Fran Štupica, c. kr. notar v Št. Lenartu v Slov. gor., Rad. Škoflek, nadučitelj v pok. v Vojniku, Blaž Urleb, posest. in župan v okolici Št. Jur ob juž. žel., Ivan Pleskovič, rač. vodja br. skladnice v Trbovljah, Dominik Majcen, rudar in tajnik „Delav. podp. društva“ v Hrastniku, dr. K. Chloupek, zdravnik v Ljutomeru, Vekoslav Spindler v C. l. n.

Ta program je zelo previdno sestavljen, ali z drugimi besedami, ta program je neodkrit! Pri mladosti snovateljev pa je bilo pričakovati, da se bodo

prej ali slej izdali s svojim pravim programom. Sicer so to že prej storili z eno okrožnico, kjer so napovedali, da bo njihovo geslo tudi stara fraza: „Proč s klerikalizmom!“ — vendar določno in jasno nam je podal cilj nove stranke g. dr. Kukovec na ustanovnem shodu dne 30. septembra, ki je govoril približno:

„Nisem za to, da bi nosila stranka ime „neodvisna“, čeravno bi to imelo pomen, ker bomo neodvisni od dosedanjih voditeljev in od Rima. Toda če ta boj izgine, potem ime nima več smisla. Kar se tiče naslova „napredna“, ima ta naslov slab kredit, ker je liberalna stranka na Kranjskem propadla; ime „čista“, to pa je že preveč osmešeno, čeravno bi bilo lepo, ker hočemo biti čisti politične korupcije (propalosti).“

Ko se je šlo za ustanovitev novega liberalnega lista, je govoril g. dr. Kukovec približno to-le:

„List naj bo pisan poljudno. Naj se v prvi vrsti briga za kmečko politiko, toda naj ne farba kmetov z besedami: od tebe, kmet, vse živi, uradniki, trgovci, učitelji itd.* Kako pa bo uradnik živel od kmeta, ko pa kmet sam nima nič jesti!** Ampak primite kmeta za ušesa in mu recite, tega ne delaš prav!... Kar se vere tiče, naj se ne izgublja moči v boju za prosto šolo in za ločitev zakona, kajti ta zahteva se bo itak dosegla brez nas. S tako zahtevo izgubite zupanje pri ljudstvu. Ogibajte se torej verskih

* Torej to je farbanje? Po našem znanju je to gola resnica. Opomba uredništva.

** Oho, gospod doktor, to ste lepi kmečki prijatelji, ki tako zavijate. Kmet nima ravno zaradi tega nič jesti, ker mora vse dati drugim stanovom! Opomba uredništva.

vprašan, dosegli boste po ovinkih, kar naravnost nikakor ne bo šlo!

Mi vemo dovolj! Nova stranka bo celo navadna liberalna stranka, toda skraja ne bo odkrita, ne bo hodila ravne poti, ampak hodila bode po „ovinkih“. Skrit boj proti verskim naukom in vsemu, kar je z vero v zvezi, bode tudi v njenem programu. O tem se po besedah dr. Kukovca ne da več dvomiti.

Če kdo misli, da bomo mi danes metali kamenje na snovatelje nove stranke, se jako moti. Vsakdo lahko izraža svoje mnenje, kakor mu to pripušča njegova vest. Ustanovitev nove stranke nas ni spravila iz duševnega ravnotežja, ne, ampak zaklicala nam je samo z glasnim glasom, da moramo še bolj pazno stati na straži za naše verske, narodne in gospodarske vzore in težnje. Samo to hočemo že danes pibiti, da nismo mi začetniki bratomornega boja na Štajerskem in da odklanjamo že danes za vselej odgovornost, ako bi v bodoče zaradi tega boja trpela narodna stvar na Štajerkem kako škodo.

Potrebno pa je, da se vsi oni, ki še prisegamo na dosednji program štajerskih Slovencev, tesno oklenemo drug drugega ter se zjedimo v močno slovensko ljudsko stranko. Ne spimo, da ne pride sovražnik in nam ne vseje ljulike med pšenico!

Politični ogled.

Državni zbor. V seji dne 2. oktobra so vložili dr. Korošec, Ploj, Robič in Vovšek nujni predlog zaradi uim v krajih Sv. Lovrenc v Slov. goricah, Polenšak, Zibika, Sv. Ema

LISTEK.

Učiteljeva pisma starišem.

Piše Anton Kosi.

Tretje pismo.

Kako naj toraj pripravim svojega otroka za šolo?

Nadaljevanje.

„Vidiš, Nežika, to je ‚pisker‘, a v šoli boste rekli tej reči ‚lonec‘. Naš oče so ‚šlosar‘, a prava beseda za to je ‚ključavničar‘, mi rečemo, krüh, a prav je ‚krüh‘, ker je tako tudi v knjigah itd.“

Naj se ne pozabi poučiti otroka pri tej priliki tudi o najvažnejših podatkih o njem samem.

Vedeti mora 1. svoje kratno in rodbensko ime, 2. ime očeta in matere, 3. kraj (občina, vas), kjer stanujejo. N. pr. pišem se Jožef N. oče so mi Franc N., mati pa Marija N. stannjemo v.... To je dovolj.

Vadi otroka tudi v računstvu. Da pa bo znal kedaj dobro in hitro računati, tega ne dosežeš s praznim štetjem od eno do sto, ali s tem, da ga učiš poštevanko ali einmaleins. Štetje ima le tedaj vrednost, ako ni le prazen glas, ampak se vrši na predmetih ali rečeh, n. pr. na kroglicah, fižolu, orehib, šibicah itd. Tudi tukaj velja pravilo: Od lažjega k težjemu. Ako se je otrok v pravilnem štetju že nekoliko izuril, dajmo mu kratke računske naloge, recimo: „Koliko rok imaš? Koliko jih imata ti in Tonček? Koliko trije otroki? Koliko nog

imata dve kokoši? Koliko dva psa? Ako otrok ne zadene, pomagajmo mu, da najde pravo. Kdor mu samo rešitev naloge na kratko pove, ne ravna prav; otrok mora vedeti, zakaj da račun to in ne drugega števila. Tudi merjenje je važno, pa tudi za otroka zanimivo. Napravi otroku palico ali šibo, meter dolgo. Ž njo naj meri izbo, vežo, mizo, klop. Daj otroku litersko posodo — najboljša je iz ploščevine — ž njo naj meri pesek, vodo, koruzo, fižol, bob itd. Taka zabava otroka veseli in zajedno kolikor toliko tudi izobrazuje.

Otroka je dobro tudi po kaj majhnega poslati, n. pr. po zemljo, po šibice itd. ter reči: Za eno škatljico šibice moraš dati dva vinarja, koliko pa bodeš moral dati za dve škatljici?

Še nekaj! Igra je otrokovo življenje. O njej na tem mestu samo par kratkih besed, več v posebnem pismu. Igra upliva zelo ugodno na duševni razvoj otrokov. Za dečke je takozvana stavbena omarica, za deklice punčika, za oba spola pa žogica (krogla iz gumije). Stavbena omarica so oglati ali tudi okroglasti kamni, katere kaj lahko nadomestimo z mizarškimi odpadki. Pri vsakem mizarju se dobe taki štirioglati odrezki, s katerimi se zlasti dečki kaj radi igrajo in delajo iz njih razne hiše, cerkve itd. — Pri igračah so vedno one večje vrednosti, katere lahko otrok sam po svojem izpremljanju in prenarejanju, n. pr. ilovica, pesek, vosek itd. Ako se ti otrok pri igri v blatu ali v pesku umaže, ne huduj se radi tega nad njim, istotako se ne jezi nad otrokom, ki se rad igra. Takega pojava se pri otroku veseli ter vedi, da je otroku igra to, kar je odraslemu delo in da otrok, ki nikoli ne

pogleda igrača, ne obeta mnogo, ker ga v poznejšem življenju tudi delo ne bode veselilo. Pri koncu sem!

Da je treba vaditi otroka že v predšolski dobi ubogljivosti, reda, snage, resnicoljubnosti itd., to so stvari, ki se umejo takorekoč same ob sebi. Saj sem vendar opisal že v prvem svojem pismu težave, s katerimi se ima boriti učitelj v šoli pri otrokih, ki ne poznajo zgoraj navedenih čednosti.

Ako ponovimo vse to, kar sem v pričujočem pismu razkladal o pripravi otroka za šolo na obširno, dobimo te-le kratke stavke:

I. Prva in najvažnejša naloga starišev bodi, da vzbude v svojih otrokih veselje do šole. Strašenje otroka s šolo in učiteljem nikakor ni na mestu in je močno obsojati.

II. Vzgojiteljeva skrb bodi, da se otrok telesno krepko razvija. (Primerna hrana, spanje itd.)

III. Stariši naj vzbujajo v otroku tudi duševne moči.

Sem spada:

1. gojitev čutil, zlasti očesa in ušes,

2. razgovarjanje z otrokom o rečeh, ki so primerne njegovemu duševnemu obzoru ter skrb za pravilno, čisto otrokovo govorico,

3. navajanje k pokorščini, redu, snagi in resnicoljubnosti.

IV. Vsak pouk iz knjig (zlasti pa čitanje) naj stariši pri otroku v predšolski dobi opuste; ker s svojim načinom poučevanja šoli prav malo koristijo, otroka pa navadno le zmešajo.

Ko bi se hoteli stariši, zlasti pa matere, pri težavnem delu vzgoje svojih otrok vsaj nekoliko

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

ter zahtevali državne podpore. — Dr. Vovšek in dr. Korošec sta vložila interpelacijo zaradi upokojenja Slovencev prijaznega vseučilišnega profesorja dr. Frišaufa, ki si je pridobil posebno veliko zaslug za Savinjske planine. Potem se je obravnavala postava zaradi lekarn. — Poslanec dr. Korošec je bil v seji dne 2. okt. izvoljen v narodno gospodarski odsek.

Posvetovanje avstrijskih škofov se začne dne 8. t. m. na Dunaju in bo trajalo en teden.

Volilna preosnova na Ogrskem. Ministrski predstojnik dr. Wekerle pripravlja načrt volilne preosnove, ki bo predložen ogrski zbornici koncem novembra.

Šesti ogrski katoliški shod. Šesti ogrski katol. shod je bil otvorjen na slovesen način v torek dopoldne v Badimpešti v navzočnosti grofa Apponyja in ministra grofa Aladarja Zichyja. Slavnostni govor je govoril grof Ivan Zichy. Nato so se poklonili brzojavnim potom cesarju in papežu. Prava posvetovanja so se pričela popoldne. V raznih odsekih so se reševala različna socijalna in verska vprašanja.

Zveza manjših posestnikov in kmečkih obrtnikov je imela dne 30. m. m. na Moravskem svojo zborovanje. Na dnevnem redu so bila sledeča važna vprašanja: „O kmečkem gibanju na Avstrijskem in njenih uspehih“, „O pomenu kmečkega stanu v narodnem in gospodarskem oziru“, „O položaju majhnega obrtništva“, „O kmečko-političnih zadevah sploh“. Kakor je razvidno, sama važna vprašanja. Na Moravskem ima vsak stan svojo organizacijo, zato pa tudi vrlo napredujejo. Kdaj bodo začeli naši kmetji misliti na združevanje?

Švicarski katoliški shod. Manifestacijski obhod švicarskega katol. kongresa je bil nad vse veličasten. Obhoda se je udeležilo približno 20.000 oseb s tridesetimi godbami in 200 zastopniki švicarskih katoliških akademikov na čelu. Dijaških zastav je bilo 20.

Turčija in Bolgarija. Po najnovejših poročilih postaja napetost med Turčijo in Bolgarijo vedno večja. Turški ministrski svet je imel v soboto sejo, v kateri se je bavil z razmerami z Bolgarsko. Na bolgarsko turški meji je prišlo baje zopet do spopadov. Turčija pošilja pridno v okraje ob bolgarski meji vojaštvo.

Med Rusijo in Anglijo se je sklenila pogodba, ki je zelo podobna politični zvezi. Nemška vlada je vsled tega zelo presenečena, ker o kakšnih pogajanjih med tema državama ni bilo nič slišati. Za Nemčijo je pa tudi zelo neprijetno, imeti na vseh straneh zaveznike proti sebi: Francosko, Angleško in sedaj se je še Rusija zvezala z Angleško. Samo naša Avstrija še vedno blapljuje Nemčiji.

Črnagora upelje te dni svoj denar. Dosedaj je bil ta v veljavi avstrijski denar. Avstrijski upliv v Črnigori je pa popolnoma izginil ter se umaknil italijanskemu. Naša nemška diplomacija je v zadnjem času delala dosledno proti Jugoslovanom in tako tudi proti tej državi. Na ta način si je odtujila vlado in narod. Italije je to avstrijsko ne-

spretnost modro izkoristila. Gledala je, da si v gospodarskem oziru zagotovi varno stališče v Črnigori in dobro postojanko za italijanska podjetja in namene v Albaniji. Italijanski bogataši nameravajo sezidati luko v Astivari ter jo zvezati po železnici z deželo. Tako dobi Črnagora svojo luko na svojem ozemlju ter izgubi velik del prometa naša luka Kotor, ki je bila dosedaj glavna luka za Črnogoro. Avstrija bi bila zelo lahko pridobila Črnogoro zase, ko bi ji bila skrbela za olajšanje prometa; sedaj je to storila Italija in si zelo utrdila upliv na Balkanu.

Razne novice.

* Častno spričevalo za naš list. Na ustanovnem shodu liberalne stranke v Celju je profesor Hrzič govoril tudi o novem liberalnem listu ter mu dal med drugim tudi naslednje navodilo: „List naj bo poljudno pisan, kakor najbolj razširjen list na Spodnjem Štajerskem „Slov. Gospodar“. Učimo se tudi od sovražnika! Jaz sem delil kmetom liberalne liste, pa niso marali, ker so navajeni na „Slov. Gospodarja!“ — Zahvaljujemo se gosp. profesorju za to odkritosrečno priznanje. Zajedno pa so nam njegove besede dokaz, da kmetje vedo, kateri list je vedno ob strani kmetov in da to tudi uvažujejo! Na tej poti bomo vstrajali, in prepričani smo, da bodo tudi naši kmetje vedno ob strani svojega lista!

* Nova liberalna stranka in kmetje. V uvodnem članku prinašamo tudi poročilo, kako se je govorilo na ustanovnem shodu štajerske liberalne stranke o kmetu. Če mu kdo pove, da od kmeta živijo drugi stanovi, ta ga „farba“. Hvala lepa za tak liberalni poklon! Nova stranka bo prijela „kmeta za ušesa“ ter mu navajala njegove napake! No, naši kmetje bodo gotovo tako pametni, da novi stranki ne bodo nikdar nastavljali svojih ušes, ampak da bodo gospodo novepečene liberalce poštono prijemali za njih ušesa. Kmetje pa tudi sedaj vedo, kaj je verjeti novemu listu, ki ga bodo liberalci začeli izdajati. Kar bo pisal za kmeta, bo le hlimba in neodkritosrečnost!

* Duhovske vesti. C. g. Anton Jehart, dosedaj kaplan pri Sv. Juriju ob juž. žel., je sprejet v zavod za višjo izobrazbo avstrijskih duhovnikov, Avguštimej na Dunaju.

* Šole. Pri Sv. Marjeti blizu Ptujja se ustanovi kmetijski učni tečaj. — Nastavljeni so gg. Franc Cvetko, učitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor., za nadučitelja v Vučji vasi, Lovrenc Serajnik ml. za nadučitelja v Prihovi, Pavel Flere, učitelj pri Sv. Marku, za nadučitelja v St. Štefanu pri Šmarju, Ivan Sorčan za nadučitelja na deški šoli v Hrastniku, Avgust Cajnko, učitelj in vodja v Žnsumu, za učitelja in šolskega vodja v Razborju. Kot učitelji, oziroma učiteljice nastavljeni: v Negovi gđ. Ana Vaupotič, v Vučji vasi gospa Alojzija Cvetko roj. Frenensfeld, od Sv. Andraža

v Slov. gor., v St. Lenartu pri Ormožu gđ. Ladislava Lavrič, v Petrovčah začasno upokojeni učitelj g. Jožef Kranjc od Šmartna ob Paki, v St. Vidu pri Ponikvi g. Franc Pogačnik, v Vidmu g. Rudolf Armašek, v Globokem g. Avgust Tomič iz Ljubljane, na deški šoli v Hrastniku gg. Jakob Rainer, Franc Lebor in Ignac Kaffon, na dekliški šoli v Hrastniku gospa Leticija Kobale rojena Abčin, gospa Albina Pap roj. Thiemel, na nemški šoli v Laškem trgu g. Aleks. Permoser iz St. Petra pri Ottersbahu, na mestni dekliški šoli v Ptujju gđ. Elizabeta Rölz iz Guas, in na deški šoli v Ptujju g. Franc Hallecker iz Paldau. Pomožni učitelj v čaljskem okraju je postal g. nadučitelj Jožef Leskovar iz Hoč. Za učiteljice ženskih ročnih del so nastavljene: v Svetini gospa Marija Pustišek roj. Stritar, v Dobovi gospa Marija Gajšek roj. Tramšek. Službo menjata učiteljici gospodični Marija Valenčak v St. Vidu pri Grobelnem in Ana Wutt v Slivnici. V pokoj je stopil nadučitelj v St. Janžu pri Sp. Dravogradu g. Srabotnik in učitelj na okoliški šoli v Ptujju g. Karol Zupančič. Omožitev se je dovolila učiteljici na dekliški šoli v Šmarju pri Jelšah gđ. Feliciti Mah s tamošnjim učiteljem g. Henrikom Šumer.

* Gospod Vlado Pušenjak je 24. septembra t. l. položil z izvrstnim uspehom izpit iz mlekarstva v strokovni šoli v Schottenu na Gornjem Hesskem. Čestitamo! Sedaj je vstopil v strokovno šolo za združništvo v Darmstadtu, edino šolo te vrste v Evropi.

* Za čebelarje. Vedno bolj se je začela upoštevati v novejšem času čebeloreja, ta doslej precej prezrta kmetijska panoga, katero pa so naši predniki vedno bolj gojili. Saj je bil Slovenec Janša prvi učitelj čebelarstva pri cesarici Mariji Tereziji na Danaju! Z veseljem torej pozdravljamo zanimanje, ki se je zopet vrnilo v nas. Na čebelarskem tečaju v Grotenhofu pri Gradcu so letos napravili namreč trije Slovenci skušnje z jako dobrim uspehom, to so gg.: Jože Pajtlar, učitelj pri Sv. Miklavžu pri Slovenjgradcu, kot potovalni učitelj za čebelarstvo, Franc Vaukan, kmečki sin v Šmartnu pri Slovenjgradcu, in Pikel Andrej, čebelar pri Žalcu, pa kot čebelarska mojstra.

* Crnovojniške zavezance opozarjamo, da se morajo zgledati tekom meseca oktobra pri županskem uradu, kjer stanujejo.

* Važna odredba za neaktivno moštvo deželne brambe. Od leta 1907 nadalje izvrši se velika izprememba glede poziva k orožnim vajam deželne brambe. Vsakemu bo dano na prosto voljo, izbrati si termin, čas, ki se mu bode zdel zato najpripravnější. Dosedanji čas, v katerem so se vršile tri dobe orožnih vaj, se opusti. Odslej bodo pri vseh domobranskih polkih določeni stalni roki za orožne vaje od srede marca, oziroma aprila, do srede septembra. Vsakdo, ki bo na vrsti, da ga zadene orožna vaja, si bo lahko izvolil tak čas, ko mu bode mogoče oditi od doma. Določeno je, naj se vsak že do konca meseca decembra prijavi pri žu-

ravnati po tu podanem navodilu, potem bi bilo delovanje učitelja v šoli prava slast; otroci bi napredovali v veselje in radost starišev in učiteljev ter v blagor človeštva.

Odvetnik v nebesih.

(Bretonjska narodna pravljica.)

V nebesa ne pride noben odvetnik. Kako pa to? — To je sicer čudno, resnica pa je vendar. Moramo pravzaprav tako-le reči: v nebesa ne pride noben odvetnik več, kajti jeden je že v istini v nebesa prišel in tudi v nebesih ostal.

In kako pa je to v zvezi? Čisto priprosto; povem vam ono dogodbo, kakor se večkrat sliši iz ust priprostega ljudstva bretonjskega.

Jednega lepega jutra — v nebesih so vsa jutra lepa — sedi sveti Peter kakor navadno pri nebeških vratih in je že pustil marsikatero pobožno dušo noter, ko nekdo v novič potrka, pa precej glasno. Sveti Peter odpre okence pri vratih, pogleda ven in vidi starega moža, ki je bil precej lepo oblečen; pa vendar mu ni zaupal.

„Kdo pa si?“ vpraša, „ne poznam te.“

„Sem odvetnik Ivo iz Saint-Perieu,“ glasi se odgovor, „in prosim, da bi me noter pustili.“

„Odvetniki nimajo pristopa v nebesa,“ odreže se sveti Peter osorno in hoče okence zopet zapreti.

„Vem, vem,“ reče Ivo, „upam pa, da z menoj bodele storili izjemo.“ In pri teh besedah potegne iz žepa neki papir, katerega pokaže sv. Petru.

„Ali znaš brati?“ vpraša.

„Neumno vprašanje,“ reče sveti Peter, „kako ne bi znal brati!“

„Na torej, vzemi in beri!“

In kaj je bilo na tem papirju zapisanega?

S kratka povem to tako-le:

Pred svojo smrtjo romal je naš odvetnik, kateri seveda v celem svojem življenju nikoli nič hudega ni storil, koji nikoli nič nepravičnega ni zagovarjal in tudi revežem, vdovam in sirotam brezplačno pomagala, v Rim, kjer je opravil sv. spoved pri sv. očetu in tudi dobil odvezo. Vkljub temu pa se je vendar bal, da kot odvetnik ne pride v nebesa. Prosil je zategadelj svetega očeta, da mu dá kakšno listino s svojim lastnoročnim podpisom in pečatom, in tudi to je dobil.

In ta listina je bil oni papir, katerega je Ivo sv. Petru izročil.

„Zoper to seveda ne morem nič kaj reči,“ rekel je sveti Peter in odprl je vrata; „vstopi, pa vedi se lepo, tiho in mirno, zakaj pri nas nimamo nobenih pravič in sodnijskih obravnjav. Pojdi, pokažem ti nebeško dvorano.“

In ko sta oba korakala skozi prekrasno in prelepo dvorano, povpraša Ivo v razgovoru le tako mimogrede in prav nedolžno svojega spremljevalca: „Opravljáš ta posel že dolgo, Peter?“

Sveti Peter se je nasmehnil: „Prinesel si sem k nam od zdolaj res prečudna vprašanja, vprašáš me najpoprej, ali znam brati, in zdaj zopet, ali že dolgo opravljáš ta posel. Saj vendar vsak otrok vé, da me je Bog takoj po moji mučeniški smrti postavil za nebeškega ključarja.“

„Tisto pa je res,“ odgovori Ivo, „ali veš gotovo, da bodeš ta posel opravljal vekomaj?“

„To je zopet novo neumno vprašanje!“ reče sveti Peter. „Zakaj pa bi to ne bilo gotovo? Bog vendar ne more preklicati svojih besedi.“

„Imáš kaj pismenega v rokah o svojem imenovanju?“ vpraša Ivo dalje.

„Kako pa to, nekaj pismenega?“

„No, jaz mislim pač kakšno listino s podpisom in pečatom, kakor je moj podpis od sv. očeta, brez katerega bi, kakor veš, ne bil prišel v nebesa. Ako bi bil jaz na tvojem mestu, skrbel bi, da kaj takega nemudoma v roke dobim.“

Peter je hotel baš nekaj odgovoriti, ko so visoko nad njimi naenkrat začeli angeljci pevati krasno, vzvišeno himno.

Ivo je pobožno poslušal in ko se je zopet ozrl, videl je, da sv. Petra ni več, zginil je.

Ta je namreč premišljeval o odvetnikovem svetu in postal je jako nemiren. Konečno se je ohrabil.

Ko je udarila ura avdijence, bližal se je k zlatemu stolu Gospodovemu, padel je pred njim na kolena in molil Gospoda. Potem je prosil z največjo ponižnostjo, ali bi mogel ž Njim, Gospodom Bogom, govoriti nekoliko minut čisto sam.

Serafini in Kerubini, koji so stali okrog stola, čudili so se Petrovi drznosti, a Gospod se je laskavo naklonil k svojemu služabniku in rekel: „To, kar mi hočeš povedati, vsak lahko zvé, le govori.“

Zdaj je sveti Peter ponižno povedal svojo prošnjo: da je opravljal svoj posel dozdej zmirom zvesto in upa, da ga bode opravljal z dovoljenjem

panstvu svojega bivališča ter naznani, kdaj želi, da se ga pozove k vajam. V času od srede julija do srede avgusta smeli bodo biti pozvani na vaje le oni, ki so se zato prostovoljno oglasili. (Takah pač ne bo mnogo!) Določeni termini so: pri domobranskem pešpolku št. 4 (Celovec) ter domobranskih strelskih polkih 15. maj, 15. junij, 15. julij in 15. avgust; pri ostalih domobranskih polkih pa: 15. marec, 15. april, 15. maj, 15. junij in 15. julij. Jesenske vaje pričenjale se bodo sredi avgusta. — To je najnovejša naredba domobranskega ministrstva. K temu pripomnimo, da je velika zmota, kdor misli, da je to kaka posebna olajšava. To je past, da se ne bo mogel nikdo — pa naj bo še tako opravičen — izogniti orožni vaji. Tista tolikrat dana ministrova obljuba, da se bode vojaška vaja domobrancem v 12. letu opustila, postane vsled te naredbe brezpomembna. Vsak bo dobil mesto ugodne rešitve na prošnjo priprost odgovor: pa bi si bil izvolil in izbral termin, ki bi ti bil ugajal!

* Kmetijsko gospodarstvo. Spisal Viljem Rohrmann. Cena 1 K 60 v, po pošti 20 v več. V „Zvezni tiskarna“ v Celju je izšla že v drugi na novo predelani izdaji ta velekoristna knjiga za kmetijske šole in praktične gospodarje. Na novo se je sprejel v knjigo kratek pouk o kmetijskem združništvu, ki se je vpletel na priličnih mestih pri poglavju o gospodarskem premoženju. Združena samopomoč je danes bistveni del našega gospodarstva in posebno važna za nekatere panoge, ako naj se z njimi vspešneje pečamo. Tudi poglavje o kmetijskem delu in o gospodarskih preračunih je v knjigi novo. Našim izobraževalnim in bralnim društvom toplo priporočamo, da si knjigo nakupijo ter jo temeljito preučijo.

* Za železničarje. Kakor vsako leto, tako se bodo tudi letos razdelili doneski ustanov med potrebne nekdanje železniške uslužbenke, njih vdove in sirote, in sicer: Ustanove Matije pl. Schönerer za avstrijske železničarje, Moritz baron Königswartova za avstrijske železniške invalide in železniškega fonda. Tozadavne prošnje izročiti je najkasneje do 31. oktobra pri postajenačelnikih južne železnice.

* Zgodnji mrz. Konec minolega meseca je bil letos tako hladen, kakor malo katero leto. V mnogih krajih so imeli hudo slano, ki je posebno ajdo poškovala. Naše Pohorje že ima belo odejo, ki je minoli petek segala precej daleč v dolino. Na Dunaju in v Budimpešti so že tudi imeli sneg. Na Ogrskem so zmrznili pridelki, ki so še bili zunaj.

* Slovenski župani, varuhi in gojitelji slovenskega jezika! Državna poštna uprava namerava odpraviti dosedanjo poštno vožnjo s konji ter uvesti mesto nje vožnjo z avtomobili. Avtomobili vozijo po navadnih cestah s hitrostjo železniških vlakov ter bodo tako urejeni, da bodo v njih prostora za 10—12 oseb. Iz tega je razvidno, da bodo pošte z avtomobili takorekoč nadomestovale za osebe železnico ter ljudstvu mnogo več koristile, nego dosedanje vozne pošte s konji. Edina zapreka bode avtomobilom, vsaj nekaj časa, plašljivost konj, a ta se da z ozirom na to, da bodo vozili avtomobili ob določeni uri, znatno omejiti, osobito, če se bode dalo avtomobilu o pravem času primerno znamenje, naj vstavi. Na dosedanjih poštah vozovih so bili iz večine napisi samo nemški, in če so bili dvojezični, so djali slovenščino na drugo mesto in še tu z manjšimi

Gospoda tudi v prihodnje, a da bi vendar le rad imel zavolj miru in zadovoljnosti kaj pismenega s podpisom in pečatom.

Kakor vidimo, dobro si je zapomnil odvetaikov svet.

V tem hipu pokazala se je na zmirom prijaznem in jasnem obrazu Gospodovem nevolja: „Peter, Peter, kaj moram slišati? Ali nimaš do mene nobenega zaupanja več? Kdo pa ti je to ničvredno misel svetoval? Zakaj v tvoji pošteni duši ne bi se mogla poroditi.“

Pri teh besedah sv. Peter skesano pade na kolena in pripoveduje, kar mi že vemo.

Gospod pogleda z milostivim očesom sv. Petra in reče: „Veseli me, Peter, da ta huda misel ni bila tvoja misel, in zato ti odpušcam. Iva, ker je že tu, moramo sicer pustiti, zakaj spoštovati moramo listino s pečatom sv. očeta v Rimu. Ali zapomni si dobro, Peter, noben odvetnik več v nebesa ne pride. Imamo itak že jednega dovolj.“

„Amen!“ pel je zbor angeljev, in „Amen!“ donelo je melodično v celi nebeški dvorani.

Takšna je, ljubi čitatelj, pravljica o sv. Ivu, jedinem odvetniku, kateri je v nebesih in katerega zato njegovi bretonjski in francoski tovariši še danes časte kot svojega zavetnika. Svečan.

črkami, kakor da smo mi manj vreden narod. Sedaj je čas, da občine zahtevajo, naj dajo na avtomobile povsod brez izjeme le slovenske napise. Ker vabijo politične oblasti župane, naj se o vožnji pošte z avtomobili izjavijo, se jim ponuja najlepša prilika staviti vladi odločni in nepreklicljivi pogoj, da dovoli občina vožnjo z avtomobilom v svojih mejah le tedaj, če bodo napisi na njih samoslovenski. Le v mešanih okrajih, n. pr. v cmureškem in mariborskem okraju naj se na nje denejo dvojezični napisi z enako velikimi črkami in sicer slovenščino na prvem ter nemščino na drugem mestu. Poštna uprava bode za vožnjo pošte z avtomobilom nastavila mnogo voznikov, katerim pravijo „šoférji“. Ker Slovencev takih izučenihih voznikov nimamo, bodo nam vrinili tuje. Zato naj župani zahtevajo, da se smejo te službe po Slov. Štajerju podeliti le Slovincem. V ta namen naj se ustarovijo za Slovence tečajji s slovenskim učnim jezikom, v katerih se bodo naši sinovi učili za šoférje. Te zahteve pa se morajo v dotični zapisnik tudi zapisati, drugače nimajo nobene veljave. Ne zamudite te lepe prilike, pokažite, da se Slovinci po Vas zavedamo svoje narodnosti. Vi imate moč v svojih rokah, uporabite jo na korist in čast svojega naroda. Ne zanašajte se na državne poslance, ki nimajo v ti zadevi zaslombe, če se Vi ne oglasite. V okrajih, kjer so se župani o vožnji pošt z avtomobili že izjavili ter so morebiti na sramoto našo to opustili, naj vložijo občine takoj svojo naknadno zahtevo pismeno po katerem državnem poslancu v roke trgovskega ministrstva na Dunaj. Ko so se delale železnice, smo to zadevo v svoji nezavednosti prespali, tokrat bodimo čuječi, saj nam daje člen XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867 l. vsa pravico, svoj jezik čuvati in gojiti, katere pravice nam ne sme nikdo kratiti.

Mariborski okraj.

m Osebna vest. Suplent na mariborski gimnaziji je postal dr. Fr. Pivko.

m Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: dodatek k dobičku na veselici pri Sv. Rupertu 5 K; na Zavčevi gostiji pri Sv. Petru nabrala Roza Duh 6 K; na Šnetovi gostiji v Vinički gori nabral Dominik Duh 6 30 v; Krajne Jožef, kaplan 2 K. Vsem dobrotnikom stoteri „Bog plati“!

m Mariborske porotne obravnave. Po tridnevni obravnavi dne 20., 21. in 22. sept. je bil obsojen veleposestnik R. Wieser iz Hoč zaradi tega, ker je našental l. 1899 svojega viničarja, da mu je zažgal zalogo žganja, ker je hotel dobiti zavarovalnino, na tri leta težke ječe. Njegov nekdanji viničar Kolar na dve in njegova gospodinja Riza na eno leto težke ječe. — Pri nekem tepežu v Moškajncih je bil smrtno nevarno ranjen Martin Horvat, ki je čez nekaj dni v bolnišnici umrl. Tega zločinca je bil obdolžen Franc Sok, ki je sicer priznal, da ga je udaril, toda storil je to v silobranu, ker je šel Horvat z gorjačo na njega. Obsojen je bil samo zaradi prestopka silobrana na osem mesecev težke ječe. — Dve in pol leta težke ječe je dobil 23 letni usnjarski pomočnik Franc Cmor, doma iz Ogrskega, ker je hotel ustreliti hišnico Marijo Divjak iz Radgone. Dekle ni hotelo nič slišati o njem, zato je začel vročekrvni Oger streljati na njo. Zadal ji je samo lahke poškodbe, ker je k sreči ni dobro zadel. — Zaradi požiga je bil obsojen 54 letni Janez Benkovič iz Pobrežja na pet let težke ječe. Zažgal je iz maščevanja hišo svojega brata.

m Maribor. V Mariboru so trgovci sladkor podražili. Sladkor v grudi stane kilogram 76 vinarjev, sladkor v kockah stane kilogram 80 vinarjev.

m Kamnica pri Mariboru. Kakor običajno vsako leto, se je tudi letos na angeljsko nedeljo, t. j. 2. kimovca obhajal pri nas cerkveni shod. Za ta praznik so se iz zvonika izobesile zastave; visela je poleg črno-rumene in belc-rudeče tudi belomodro-rudeča zastava. To pa je bilo že enemu naših krčmarjev preveč. Kakor če pokažeš puram rudečo ruto, tako se je tudi naš nemški (?) krčmar kar v zrak kregal, ko je v soboto zjutraj zagledal v zvoniku slovensko trobojnico. Rekel je tudi: „Diese windische Fahne werden wir gleich unten haben.“ Počasi gospod krčmar. Zelene očale na nos, drugače še vtegne barva slovenske trobojnice škodovati vašim očem. Kaj pa bi bilo, ko bi Slovinci vam obrnili hrbet in bi morali živeti le od Nemcev, katere pa lahko na prstih ene roke preštejete, bila bi pač slaba, kaj ne? Tedaj bi pač morali pobrati šila in kopita, punkelje pa na ramo ter oditi v rajh. Slovenska trobojnica pa še naj večkrat vibra raz cerkvenega zvonika in priča, da v Kamnici še

prebiva slovensko ljudstvo, kateremu se še ne tresejo hlačice pred vsako nemčursko sapico in se ne klanja poščeci privranderih Nemcev in njihovim podrepnikom. Pač res: Mi vstajamo, a vas je strah!

m Št. Lenart v Slov. gor. Uradni dan okrajnega glavarstva bo dne 11. okt.

m V Slov. Bistrici je umrla grofica Attens v 45. letu.

m Vlak je skočil s tira. Dne 27. m. m. zvečer je skočil v Poljčanah tovorni vlak s tira. Ponesrečil se ni nihče.

m Peklo pri Poljčanah. V naši občini se bližajo občinske volitve. Naši nasprotniki že tibo delujejo, da bi si zagotovili zmago. Upamo, da so se možem oči odprle, da so toliko pametni in možki, da ne bodo ubogali nemčurjev. Peklo leži na slovenski zemlji in slovenski župan in odborniki morata biti na čelu take občine! Zato pa na delo in na volišče!

Ptujski okraj.

p Imenovan je za profesorja na ptujski gimnaziji g. Severin Maic.

p Dijaška kuhinja v Ptuj. Dne 21. kimavca je bil občni zbor. Izvolil se je tudi za to šolsko leto 1906/7 stari odbor, namreč dr. Fr. Jur-tela, predsednik, Josip Zelenik, njegov namestnik, Anton Kolarič, tajnik, Josip Komljanec, blagajnik, dr. T. Horvat in dr. Bela Stubeč, odbornika, dr. Brumen in Alois Pinterič, namestnika, za pregledovalca računov pa M. Koje in J. Slavinec. — Podpor je dobilo društvo 1981 K 40 v in sicer so darovali: Deželni zbor štajerski 800 K, okrajni zastop ptujski 400 K, Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 200 K, posojilnica v Makolah 50 K, Okrajna posojilnica v Ormožu (za 1905 in 1906) 50 K, Ormoška posojilnica 30 K, posojilnica v Goraji Radgoni 30 K, posojilnica v Framu 20 K, v Ljutomeru za 1905 10 K; Peter Kodrič, Čeremožiše, legat 66 K 66 v, domači udje 271 K, vnanji podporniki 47 K 40 v in igranci 6 K 34 v. Za to šolsko leto je dobilo društvo že od posojilnice v Ljutomeru 10 K in volilo po pok. prof. Jak. Gomilšaku 49 K 49 v. Stroškov je bilo 1693 K 30 v. — V imenu potrebne in vredne učee se mladine izreka odbor vsem dobrotnikom najiskrenejšo zahvalo ter prosi tudi za to šolsko leto blagohotne podpore in sicer toliko bolj, ker je število podpirancev letos zopet naraslo in se že dovolilo 124 tedenskih obedov.

p Ptujске novice. Morilec svoje žene Antona Bedrač so 28. m. m. blizu mesta, kjer jo je umoril, prijeli. Izročili so ga sodnji v Ptuj, kjer je še isto noč vsled zastrupljenja umrl. Morilec je brčkone jedel strupene gobe, da uide roki pravice na tem svetu.

p Političen shod v Dornovi. Lipo je bil obiskan ta shod dne 23. m. m. Predsedoval je v imenu sklicatelja, polit. društva „Pozor“, č. g. Žirovnik. Po pozdravu je povzel, burno pozdravljen, besedo g. poslanec dr. Kororec, ki je poročal v poldrugo uro trajajočem poljudnem govoru o svojem delovanju v državnem zboru in o kmečkem vprašanju. Navzoči kmetje so z vidnim zanimanjem sledili razpravam g. poslanca in z večkratnim glasnim pritrdjevanjem odobravalii njegove besede. Prosili so g. poslanca, da naj štiti njihov pridelek luk (čebulo) pred italijanskim, ki mu dela mnogo konkurence. G. poslanec jim razjasni, da je dosedanja trgovinska pogodba z Italijo sklenjena za 10 let, to je do l. 1916 in da torej ni mogoče prej kaj ukreniti proti tej konkurenci. Tudi ogrski luk dela konkurencu našemu. Na predlog č. g. Agreža se je sklenila enoglasno sledeča resolucija: Dne 23. sept. pri g. Hrgu v Dornovi zbrani volilci so zahvaljujejo g. poslancu dr. Korošcu za njegovo delovanje v državnem zboru in mu izrekajo popolno zaupanje s prošnjo, da naj tudi za naprej tako krepko zagovarja kmečke koristi. Pred zborovanjem in po zborovanju so nam kratili čas vrli fantje in dekleta dornovška s svojimi pesmi, katere so prav lepo zapeli. Škoda da nihče teh glasov naprej ne izobrazuje.

p Velika Nedelja. Dne 25. sept. t. l. smo k večnemu počitku spremili Marijo Kociper, mater ljutomerskega g. kaplana Jan. Ev. Kociper. Svetila ji večna luč!

p Kostrivnica. Dne 1. vinotoka je bil tukaj zelo ganljiv pogreb preravo umlega pravika na graškem vseučilišču, g. Gustava Čokl. Žalost je bila splošna med občinstvom, ki se je v zelo velikem številu udeležilo pogreba. Prihitelo je jako mnogo vseučilišnikov, tovarišev predragega pokojnika, da bi zadnjo čast skazali svojemu milemu tovarišu, ki je bil tudi podpredsednik akademičnega društva „Tabor“ v Gradcu. Na krsto so mu položili dva

krasna venca ter zapeli pri šoli in ob grobu dve ganljivi žalostinki. Pogreb je vodil č. g. dr. Anton Medved, pokojnikov profesor na gimnaziji v Mariboru. Ob grobu se je v vznesenih besedah v imenu tovarišev od pokojnika poslovil vseučiliščnik g. A. Kramer. Pogreba se je udeležilo tudi obilno stanovskih tovarišev in tovarišic pokojnikovega očeta, našega občje priljubljenega g. nadučitelja. Z njim žaluje ob hladnem grobu njegovega nepozabljivega sina ne le tukajšnje ljudstvo, ki je izgubilo tako odličnega in nadopolnega rojaka, temuč celi narod, ki je izgubil v pokojniku delavnega in jako zmognega branitelja svojih pravic. Naj v miru počiva, vrli Gustav, on, ki je bil veselje in sladko upanje svoje obitelji in ljubljencev vseh, ki so kedaj z njim občevali.

p Toča. V ormoškem okraju je v soboto dne 22. m. m. po noči ob tričetrt na 10. uro padala iz neznatih a hudi oblakov toča, samo kakih 6 min., pa je bilo vse belo. Nekaj zrn bilo je debelejših od lešnikov. Sreča, da ni bilo viharja in da so bila zrna lahka, ne svetla ledena, temuč bela, debeli kaši podobna. Škodovala je tu v vinogradih tam zopet na polju, kakor na sadju po Humu, Brebrovniku, Pavlovskem vrhu, v Šalovecih, Loperšicah in Frankovcih. Čnje se, da je bila po nekaterih krajih še hujša. Bog nas sedaj na jesen, ki je že prav zimi podobna, še tega zla obvaruj. Divjačina dela tu tudi mnogo škode. Treba se bode resno pritožiti.

Ljutomerski okraj.

l Bralno društvo za Ljutomersko okolico je dne 30. sept. t. l. v veliki dvorani g. Iv. Kukovec v Ljutomeru ponovilo svetopisemsko igro „Egiptovski Jožet“. Udeležba je bila prav povoljna. Mladeniči so lepo rešili svoje vloge ter pokazali, da so od zadnje predstave sem že precej napredovali, da so že bolj domači na odru. Sklep igre je bil nekako preslabo izražen; gledalcu se zdi, da nečesa manjka. „Slovensko pevsko društvo“ pod vodstvom spretnega pevovodje gosp. Fr. Zacherla je tudi to prireditve močno povzdignilo s svojim dvakratnim nastopom pred igro, in je tudi v prosti zabavi dalo več prav lepo izvedenih komadov. Pred igro je nastopil mladenič Fr. Sagaj iz Krapja z deklamacijo „Branimo svetinje svoje!“ in mladenič Ign. Lipovec iz Podgradja je navdušeno in navduševalno govoril o mladeniškem gibanju, orisal delovanje v društvih ter pozivljaj navzoče, da se naj radi zbirajo v Bralnem društvu kakor okrog ognjišča, da se izobrazujejo v korist sebi in ožji domovini. Kakor se sliši, se tudi vrle mladenke pripravljajo in hočejo v kratkem nastopiti z igro „Raz Marijino srce“. Tako je prav! Krak za korakom naprej!

l Nesreča. Vsako leto je ob kvaternci v Ljutomeru sejem, tako tudi letos. Tega dne se je vračal proti domu And. Strenščak iz Stročeje vasi. Po cesti naglo pripeljeta dva voza za njim in hoče eden pred drugega zdirjati. Strenščak se ni mogel izogniti, prišel pod voz in je bil na mestu mrtev. Voznika sta ogrska žida, ki sta se vračala z blagom s sejma domov.

l Izlet v Jeruzalem so imeli 17. septembra fanti Ljutomerske Marijine družbe. Pridigovali so č. g. dr. Feuš iz Maribora. Darežljiva roka je pa tem fantom oskrbela pogostila. Bog plati za trud g. pridigarju in daritelju g. dekanu M. Jurkoviču. Izletniki so uživali lep razgled po Slovenskih goricah.

l Kmečko-gospodarske razmere na Murškem polju. Gospodarstvo je v navadi, da mora kmet pospraviti do „Male maše“ (Male gospojnice) otavo, prabe po polju morajo biti preorane, kvatru teden navožen gnoj na njive in izrovan krompir. Miholski teden se pospravijo kuruza, fižol in buče. Miholski teden mora se začeti z žetvijo in pospravljanjem hajdine, ferenčki teden je najboljša setev, in med tem se ve, da je še vsakovrstnih kmečkih opravil z živino, sadom itd., lukežki teden je že zadnja setva in na mestu, kjer se ferenčki teden vrže ena šaka semena, se mora lukežki teden podvojiti. Terezijin teden in Uršin vabita „bralce“ v gorice in tu mora biti kmet zraven. Kedo pa naj kmetu dela v tako kritično gospodarskih časih, ko ga ni dobiti delavca nikjer? — Do sedaj je kmet sam s svojimi shajal, ker si je praktično gospodarstvo tako uravnal, da je delal sam s svojimi. Sedanje šolske počitnice so mu pa napravile zdatni gospodarstveni polom. Otroci, šolarji so dobro došli pri delu na polju in pri živini. Vadili so se kmečkega dela pri obiranju fižola, trganju kuruze, lupenju kuruze, pasli so govedo po travnikih, hajdina im proso se kosi s koso, so delali povreala in vezali, krompiri so posajeni v vrste in se opravljajo skozi leto z pripravno brano in osipalnikom, dozorel se

izorje vrstoma z oralom. Najboljši delavci so bili zopet pri pobiranju krompirja otroci. Tudi pri sadju pridejo otroci prav. Oče in mati sta delala težja dela. Oče z živino in otroci na polju, mati pri domu in na polju. Zdaj so otroci v šoli in pri vojaki, roditelja pa doma brez poselske pomoči. Tudi v goricah bodo pogrešali otroke. Kmet plačaj, pa delaj sam.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Srečna je občina, katera ima dobrega predstojnika in hvalevreden je predstojnik, kateri ima skrb za občinske ceste, kakor naš trbegovski župan. Poglejmo nekoliko, kako ta predstojnik skrbi za blagor občanov in njih živino. Ta mož se sedaj poteguje za občinsko cesto, katera se veže z okrajno cesto od občine Male nedelje oziroma Drakovec, čez Trbegovec, Kutince do občine Smolinci. Leta 1905 se je ta cesta razširila na šest metrov. Letos je že občinski predstojnik trbegovski dal v svoji občini s prodrom celo cesto navoziti. Javno se zahvalimo županu za njegovo delovanje. Le naprej v tem smislu! Upamo, da sedaj tudi galuška občina nadaljuje cesto.

Slovenjegraški okraj.

s Šoštanj. Pri porotni obravnavi v Celju dne 11. septembra zaradi nenavnosti na eno leto težke ječe obsojeni Valentin Graschina, ključavničar v Šoštanju, se je obesil. Našli so ga nad svojim stanovanjem v mali shrambi za oglej visečega dne 26. septembra. Visel je baje že več dni.

s Remšnik nad Mariborom. Občina in vsi javni uradi so vložili prošnjo za poštnega pota iz Marenberga na Remšnik. Poslanec Robič je prošnjo izročil trgovinskemu ministru.

s Družmirje pri Šoštanju. Dne 9. sept. je priredilo bralno društvo v Družmirju prvo veliko veselico, katera se je kljub slabemu vremenu jako dobro obnesla. Ravno proti 3. uri je kakor nalašč začelo deževati tako, da smo mislili, da se veselica in igra na velikem in krasnem odru, ki je bil na prostem, ne bode vršila. Pa hvala Bogu, nevihta je takoj pojenjala. Slavna „Šoštanjska narodna godba“ je žela velikansko pohvalo. Veselo je bilo gledati vrle sosede Šoštanjčane, ki so se res številno udeležili veselice in za korist društva segli globoko v žep. Za njim so se pripeljali na s trobojnicami okrašenem vozu nenstrašeni Šentiljčani, potem so došli: bralno društvo Škale, Šmartno in Velenje. Veliko število je bilo zastopanih kmetov, fantov in deklet iz okolice, katerim izreka odbor izkreno zahvalo. Pristrčna zahvala bodi izrečena tudi vsem, kateri so pripomogli po eni ali drugi strani k tako lepemu uspehu veselice.

s Kmečko bralno društvo v Šmartnem pri Velenju je priredilo dne 16. in ponovno dne 24. m. m. predstavo, igrokaz „Sv. Neža“. Naša kmečka dekleta, ki so v tem lepem a za movinke gotovo težavnem igrokazu prvič nastopile, so izvrstno rešile svoje vloge, da tega gotovo nismo pričakovali. Predstavljale so krasne prizore res s pravim čuvstvom in tako vzdramile odmev tudi v sreih zelo obilnih gledalcev iz Velenja, iz domače in sosednjih župnij. K tako lepemu, za naše bralno društvo vspodbudnemu uspehu je pač pripomogel tudi novi oder, ki si ga je društvo omislilo in pa krasne obleke, ki jih je blagevolje posodilo slavno bralno društvo v Jarenini. Da so bili gostje res zadovoljni, kaže splošno izražena želja, da bi igralke videli kmalu spet na odru, kar je pa pri nas vsled pomanjkanja primernih prostorov v zimskem času skoraj nemogoče in kar sploh ovira delo bralnega društva. Rabo šolskih prostov pa oblast ni dovolila. — Pozabiti ne smemo naših pevcev, ki so nam zapeli nekaj lepih pesmij; le to želimo, da bi se pomnožil pevski zbor, veliko bi lahko pripomogel v probujo narodne zavesti v našem kraju. Res žalostno, naši narodni nasprotniki imajo svoje pevsko društvo in z njim zvbijajo marsikoga v svoj tabor, mi ga nimamo. To zelo pogrešamo.

s Mislinja. Dne 28. sept. 1906 se je neko človeče razkoračilo v „Grazer Tagblatt“ z nekim dopisom iz Mislinje. Najprej razcedra cerkovnika, potem grize kaplana. No, odpadniški dopisnik, ki se tako mogočno vsede na sodni stol, spada med lepo vrsto ubogih v duhu, kar bi mu bilo še mogoče prizanesti, če bi se le ne bil pobratil s hudobijo. V dopisu se sklicuje na zgodovino. Toda poštene zgodovinske knjige še od znotraj dobro videl ni, kar dokazuje njegovo zemljepisno znanje, s katerim mogočno trdi, da je Velika Kopa najvišja gora v Pohorju, dočim je bil doslej Črni vrh za 7 metrov višji od Kope; mogoče bo odslej drugače, odkar ta veljavno „učeni“ in vsestransko „izkušeni“ mož osrečuje lepi slovenski kraj. Fina ljubeznivec se spodtika nad kaplanijsko bernjo. In to seveda on

po vsej pravici! Pač ni rajska sreča, če si mora akademično izšolani mož plačilo dobivati po bernji, katera je pošteno vračunjena. Seveda preljudi dopisnik tega najbrž brez dokaza ne bo verjel, ker si s pravico in resnico niti v daljni zlahti ni; če se pa hoče o resničnosti trditve prepričati, naj se obrne na sl. c. kr. davkarijo v Slovenjgradec. Sanja se mu, da je cerkovnik zbiraje bernjo tako razsajal, da je ljudi priklical celo raz Kopo. Jejmene! Koliko posestnikov pa je na Kopi? In kdo bo zdaj na Kopi — v snegu? Razen če si je krepki dopisnik šel tja hladit svoje od pijače razgrete možgane. Naj le gre še dalje! Saj za njim se nobeden pošten človek ne bo jokal, pač pa vsi lumpi. Bernja tudi ni beračija, ampak je določena, uračunjena in plačilo za trud. Pravicoljubni dopisnik lahko zabavlja čez njo, ko sam sedi pri mastni plači. Ni ničesar študiral in se ne trudil, pač pa vživa dobro plačilo za svoje lahko delo. — Govori se, da se ta kraj zato imenuje Mislinja, ker vlak misli, bi šel naprej ali ne. Ni še leto dni, ko je po natačni skrbi vlak odšel iz postaje brez sprevodnikov, katere so pogrešili v Dolici, od koder se je moral vrniti po nje. Zgledov, da se blago pošlje drugam, kakor je naročeno, ne manjka.

s Št. Vid-Mislinje. Radi občinskih volitev dne 3. septembra 1906 napada me neki dopisun v „Štajercu“: „Učitelj Judič je brez uspeha brusil noge za fajmoštra, podrepniška stranka je pogorela, zdaj hočejo ti klaverni vitezi volitev ovreči, a opekli se bodo še hujše, kakor sedaj. Učitelju pa že zdaj povemo, naj se ne predrzne še kedaj odganjati naprednih volilcev iz volišča, volilne pravice si naši somišljeniki ne puste kratiti ne od farja, ne od kakega mežnarja, pa tudi ne od učiteljev Judičeve baže.“ — Ako bi dopisnik tega lažjivega in umazanega članka bil mož, ne bi se skrival za hrbet odgovornega urednika ptjskega „Štajerca“, marveč bi svoje ime lastnoročno podpisal in potem bi se jaz z njim kje drugje pomenil. Ker pa tega ničvredneža ne poznam osebno, primoran sem tem potom dati mu na znanje sledeče: Dokler mi dopisun ptjskega „Štajerca“, ki nosi gosposko obleko ali v štajerskem lodnu, sodnijsko ne dokaže, da sem radi volilne agitacije brusil noge in prestopil le en prag kmečke hiše, ali da sem radi volitve odganjal napredne volilce ali komu kratil volilno pravico, imenujem ga tem potom nesramnega lažnika in javnega obrekovalca. Izjavljam, da so ravno dopisunovi naprednjaki prikrajšali štiri zakonito opravljene volilce ter s svojim nepostavnim postopanjem provzročili, da se je pritožba vložila na c. kr. namestništvo, katero bo razsodilo, ali imajo pristaši dopisunove baže pravico, zakonito zajamčeno volilno pravico odvzeti osebam, ki niso somišljeniki ptjskega „Štajerca“ in dopisunovi privrženci. Tudi izjavljam, da se nikakor pred svetom ne skrivam in tudi ne sramujem radi svojih narodnih, verskih in političnih nazorov in sem ponosen na to da me dopisun imenuje učitelja „Judičeve baže“. Povem mu javno, da k ljudem „dopisunove baže“ nikdar ne bom šel po svet, kako in koga naj volim, ker taki ljudje se mi preneummi zde, da bi nam predpisovali, kako in kaj naj storimo. Sramovati bi se pa moral, ako bi me dopisun imenoval učitelja svoje baže, ker ako bi bili vsi učitelji na Štajerskem moje baže, potem gotovo ne bilo med nami, celo na kmetih, toliko narodnih izdajic in verskih odpadnikov in tudi političnih pustolovcev ne, posebno pa niti enega pristaša „Štajerčeve“ takoimeno napredne stranke. Takih naprednjakov nas Bog varuj! S ponosom pa izjavljam, da od svojih načel, držoč se božjih in cesarskih zakonov, ne odstopim, akoravno me nesramni dopisun imenuje „klavernega viteza“. Res viteško se hočem vselej in povsod boriti za poštenost, resnico in pravico, bodisi to mojim nasprotnikom prav ali ne, ker se za take dvomljive poštenjake in diskreditirane eksistence ravno toliko brigam, kakor za lanski sneg. Mi jadramo po pravih načelih naprej, a vas ja strah, zato lajate za nami in nas črnite v vaših „Leibjournalih“, a z lahko vestjo in z mirnim srcem prepustimo sodbo vsem poštenim štajerskim možakom. Na mejdan torej pri c. kr. sodišču, ti ničvredni dopisun zadnjega lažnjivega članka o napredni zmagi pri občinskih volitvah v Št. Vidu nad Valdekom. — Št. Vid-Mislinja dne 18. sept. 1906. — Martin Judič, predstojnik šole.

s Pasja vas. Dne 9. m. m. mi je bil Mladoslovenec poslan na ogled. Ko ga preberem, si mislim, ta je pač čisto v sorodu „Štajercu“ in „Slov. Narodu“. Nato ga zavijem in marš po pasje nazaj od koder je prišel. Taki brezvrni časopisi so kakor stekli psi, ki napadajo in grizejo. Ti le mislijo na to, kako bi koga očrnili in obrekovali in debele laži med svet raznašali. S takimi časopisi le nazaj

ali v peč in potem ni odgovornosti zanj. Pisal je kršćanski mladenki mladenič pismo, ki ni bilo zadosti pošteno. Dekle pismo vzame, ga seže, pepel v papir zavije in pošlje nazaj, rekoč: „V tem listu najde on moj odgovor in pa svojo prihodnjo podobo — prah in pepel.“ Tako tudi vi storite, ako dobite tak časopis na ogled. Tak časopis hujše vgrizne kakor stekel pes, če se ga ne varuješ. Če v kateri občini ali okraju pes steče, se hitro kontumac napove in pai se morajo prikleniti. Ravno tako naj vsak stori in naredi kontumac, kadar se mu od strani liberalne nemškutarije nov časopis na ogled pošlje. Na ta način se bode odstranjeval plevel brezverstva in hudobije.

Celjski okraj.

c Kako delajo v celjskih nemških ljudskih šolah s slovenskimi otroci. V celjske nemške šole sprejemajo, kakor znano, vsakega slovenskega otroka. Mnoge slovenske učence in učenke pa potem, ko so jih nekaj časa imeli v šoli, kar na kratko odpravijo iz šole, in taki otroci ostanejo brez uka, ker v slovenske šole ne gredo več. Tako se taki otroci ne uče ničesar in se tudi mnogi popolnoma izpridijo. Tak otrok zraste brez poduka in reda in postane res malopridnež in pretepač prve vrste. Če pa potem zakrivi kako lumparijo, tepež ali tatvino, kričijo nemški listi, glejte, tako surovo ljudstvo so Slovenci. Tega so pa krivi Nemci in njihove nemške šole. Tako postopanje od strani nemških listov, da tega nas Slovenci krivijo, kar so sami zakrivil, je lopovski.

c Celje. Nemško-protestantovska „Deutsche Wacht“ je bila zaplenjena, ker je grdo napadla prestolonaslednika.

c Laški okraj. V nedeljo, dne 7. oktobra se vrši v vrtnem salonu posojilnične hiše v Laškem ustanovni shod „Kat. polit. društva za laški okraj“. Vzpored: 1. Pozdrav po enem udu pripravljalnega odbora. 2. Poročilo državnih poslancev dr. Ant. Korošca in dr. Vovška. 3. Želje zborovalcev do državnih poslancev. 4. Volitev odbora Kat. pol. društva. 5. Sprejem novih udev. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

c Občinske volitve v občini Celje okolica. Dne 2. t. m. so bile občinske volitve v občini Celje-okolica. Zmagali so v vseh treh razredih Slovenci. Nemčurji si niti blizu niso upali.

c Braslovče. Ustanovni občni zbor „Braslovškega odseka Žalskega „Sokola“ se je vršil v nedeljo popoldne 23. t. m. ob prav obilni udeležbi. Zborovanje je otvoril br. starosta Ed. Kucec, ki je navzoče v prav vnetih besedah pozdravil, ter se zahvalil za zanimanje, ki so ga skazali navzoči z obilno udeležbo na tem ustanovnem občnem zboru. Nato je br. Smertnik jako temeljito predaval o „Sokolstvu“ ter z navdušenimi besedami orisal pomen telovadbe počeni od starih Grkov do današnjih dni. Posebno lepo je govoril o zaslugah slavnega Tyrša, za oživljenje in razširjenje Sokolstva v češkem narodu, na čemur mu bodi iskrena zahvala. Temu je sledilo še več govorov; oglasil se je tudi tukajšni preč. g. kaplan J. Vogrine, ki je pozdravil v zbranih besedah novoustanovljeni odsek ter ga spodbujal k varajnosti. Brat Stergar, kot predsednik pripravljalnega odbora, se je zahvalil bratom Celjanom, zlasti zveznemu podnačelniku br. Smertniku, bratom Žalčanom, oziroma voditeljem za njih neumorni trud, nadalje br. Mozirčanom, ki so takorekoč vzbudili sokolsko idejo med Braslovčani in zavednimi Polzelami; zahvalil se jim je za obilno udeležbo in zanimanje. Nato se je vršila volitev odbora; izvoljeni so bili: br. Anton Plaskan predsednikom, br. Anton Stergar podpredsednikom, br. Rudolf Salaba tajnikom, br. Fran Vranković blagajnikom, odbornikom pa br. Jos. Cizel (Polzela) Ivan Cizej (Polče), namestnikoma br. Anton Naglič, Fran Klemen, orodjarjem br. Voušek. Preglednikom br. Florjan Rak in br. Jože Omladič. Po oficijelnem vzpodredu zapel je moški zbor domačega pevskega društva navdušeno pod spretnim vodstvom Josipa Rojnika „Hej Slovani“, „Sokolsko“ ter več drugih lepih pesmi, za kar mu bodi prisrčna hvala. Pokazala se je pri tem vzajemnost teh lepih društev in sloga Braslovčanov. Želimo le, naj bi ta vzajemnost vedno tako ostala ter pomogla mlademu Sokolu, da se bo povzpел do svojega vzvišanega cilja. Novoustanovljenemu Sokolu pa kličemo krepki „Na zdar!“

c Na Zidanem mostu so našli 28. septembra 1906 ob polu 1 uri po noči v vagonu pod sedežem 2—3 mesece starega dečka, ki je imel okoli vratu vrstico. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Širje, kjer ga bodo pokopali. Zločinca ni znam, vendar so

aretirali nekaj samljivih oseb, eno v Mariboru, eno v Ljubljani, menda eno v Gradcu in drugo v Celju.

c Dr. Korošec in Roš med socialdemokrati v Trbovljah. Zadnjo nedeljo sklicala sta državni poslanec dr. Korošec in deželni poslanec Roš javen ljudski shod, da poročata o svojem delovanju. Socialdemokrati so prišli v tako obilnem številu na shod, da so imeli pri volitvi predsedništva večino in so si izbrali predsednikom sodruga Rinaldo. Prvi se je oglašil k besedi dr. Korošec ter govoril o spremembi volilne pravice in nekaterih zakonskih predlogih, ki so se v zadnjem času sprejeli v zbornici. Socialdemokrati so mirno poslušali njegova izvajanja, kojih opravičenost in jasnost jih je večkrat prisilila celo h glasnemu odobravanju. Poslanec Roš je poročal o deželnem zboru ter potem obširneje govoril o nepotrebi nemške šole v Hrastniku, ker se itak na sedanjih šolah poučuje dovolj nemščine. Shod je sprejel tozadevno resolucijo enoglasno, torej so se tudi socialdemokrati izrekli proti samonemški šoli v Hrastniku. Sodruga Sitar in Rinaldo sta se potem trudila zbrisati velik utis, ki so jih naredili govori poslancev na zborovalce, toda ves trud je bil zaman, ker nista mogla stvarno nikjer vporekati, ampak samo potrditi, da zavzemata v vseh vprašanih pravično in ljudstvo prijazno stališče. Vsenčiliščnik g. Kramar je na to v zmedenih besedah predlagal nezaupnico „Slovanski zvezi“ in njenim zastopnikom v volilnem odseku, toda shod je odločil, da se o tej stvari sploh ne glasuje. Tako se je shod končal v najlepšem redu ter pridobil našim poslancem zaupanje tudi pri nasprotnikih. Popoldne je bila seja odbora kat. delavskega društva, katero je sklenilo s polnimi jadri zopet zapluti med trboveljske delavce. Mnogo uspeha!

c Električna v Trbovljah. V Trbovljah so izvršili velikanske električne naprave. Vse stroje in razsvetljava preskrbuje električna. Cela cementna tovarna bo v enem letu delovala samo z elektriko. Električno proizvajajo stroji s 100 do 150 konjskih sil. Imajo pa samo takoovani „Drehstromm“. Za Savo sedaj delajo priprave za velikansko sesalno, ki bo gnala vodo kakih 500 metrov visoko na hrib, kjer bo potem vodoshramba in od koder bo potem voda napeljana po vsem Trbovlju, to se pravi, kjer jo rabi premogokopova družba. Gotovo je, da električne naprave v tako velikem obsegu ni blizu.

Narodno gospodarstvo.

d Sladkor podražen. Sladkorni baroni so zopet podražili sladkor, in sicer za 10 K pri 100 kg! S tem bodo izkoriščevalci ljudstva, posestniki sladkornih čistilnic, zaslužili nad 7 milijonov kron. Sicer je pa tudi sladkorni davek tako visok, da vsaka gospodinja pri 1 kili sladkorja plača 38 v sladkornega davka! Kapitalistični oderuhi se seveda za ta davek odškodujejo s tem, da vedno bolj dražijo svoje izdelke. Drugod, po vseh državah se znižuje konsumni davek, pri nas pa narobe. Oderuhom se pa država tovarnarji čokolade so sklenili svoje izdelke podražiti z ozirom na naraščajočo ceno kakao.

Cena živine na Tirolskem jako pada in bo, kakor zatrjujejo, še padala. Na Tirolskem nedostaje sena, zato kmetje prodajo živino.

Drobtinice.

d Vojna moč Bolgarije in Turčije: Ker bo prej ali slej prišlo do vojske med Turčijo in Bolgarijo, se že sedaj vojaški krogi bavijo z vprašanjem, kako bi izpadla vojska med tema državama. Mnenja so različna. Eni zagotovo upajo v bolgarsko, drugi v turško zmago. Prvi naglašajo, da je bolgarska vojska najbolj izvežbana na Balkanu. Bolgarija bi v vojnem slučaju razpolagala z 235.700 možmi pehote, 17.500 konjeniki, 27.600 topničarji in trenskimi vojaki, 8700 pijonirji in 1500 pomorščaki, vsega vkup z 291.000 možmi. Drugi pa opozarjajo na to, da ima Bolgarija malo rezervnega materijala, da manjka konj in so prometne zveze zelo slabe. Če bi morale po Balkanu korakati šest do sedem dni, predno bi dospele do svojih zbirališč. Nasprotno pa Turčija razpolaga z 450.000 možmi — 20.000 konjeniki in 1000 topovi. Posebno lahko vpokliče Turčija nadomestne čete iz Male Azije, odkoder lahko v 28 dneh dospe v Evropo 144 bataljonov, ne da bi kedo mogel zabraniti pot po morju.

Najnovejše novice.

Lovski zakon, katerega je sklenil lansko leto štajerski deželni zbor, je dobil cesarjevo potrjenje. Novi zakon je sicer nekoliko boljše od starega, toda v vsem še ne zadostuje kmečkim zahtevam.

Slovenska zmaga. Na Ščavnici so pri občinskih volitvah v torek zmagali Slovenci v III. in II. razredu, v I. razredu pa nasprotniki. Slava za vednim slovenskim volilem!

V Ponikvi se je v torek dne 2. t. m. utrgala pri poštnem vlaku veriga, ki veže vagone. Ranjem je baje samo en popotnik, kateremu je padel vsled sunka kovček na glavo. Vlaku je naredil 1 1/2 ure zamude.

Stranice. Tu je minolo nedeljo zvečer umrl gospod Arzenšek, posestnik in dosluženi nadučitelj. Imenovanec je pri nas nepretargoma učiteljeval od leta 1857 do 1900, t. j. trinaštirideset let. To je bila njegova prva in obenem zadnja službena ščacija. Blagej duši svetila večna luč!

Padeškivrh. Posestniku Jož. Kren (Navršnik) je mlatilnica zagrabila levo roko ter mu jo zdrobila tako, da so jo v bolnišnici v Celji morali pone srečencu odrezati.

Bohorina pri Zrečah. V tukajšnji parni žagi si je posestnik Jožef Hren (Mavharjev) po nesreči sekuro zasadi v desno nogo pod kolonom; revež si jo sedaj ozdravlja v bolnišnici.

Iz Loč do Sv. Jerneja bodo naredili okrajno cesto druge vrste. Delo je proračunjeno na 49 tisoč kron. Pa navadni človeški pameti se čudno zdi to, da okrajni odbor išče podvzetnika po nemško-liberalnih časnikih. Domači ljudje privoščijo boljše kruh tuje, njihov brat domačin pa naj le plačuje in tlačani!

Društvena naznanila.

Kat. del. društvo v Puščavi ima v nedeljo, dne 7. oktobra 1906 svoj redni letni zbor po službi božji v mežnarji. Na dnevnem redu je volitev predsednika, podpredsednika, 6 odbornikov, 2 namestnikov, 2 pregledovalcev računov, tajnika in blagajnika, plačevanje mesečne udnine, razna društvena poročila. Pridite torej, udje, vsi do zadnjega, pa tudi naše podpornike vabimo, naj se udeležijo.

Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Hal. priredi meseca listopada veselico z gledališko predstavo „Ne klič vraga!“, petjem in tamburanjem ter prosto zabavo. Natančnejši spored se naznani pravčasno.

Za pogorelce v Radomirju se je nabralo ob priliki poroke g. učitelja Klemenčič z g. Marico Tušak K 10.—. Vsega se je uposlala odboru „Savin. Sokola“, ki izroči s prebitkom veselice denar pogorelcem.

Podporno društvo Franc. Jožefove šole v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 7. oktobra v prid ubožni šolski mladini te šole tombolo v restavraciji g. I. Kukovca. Začetek ob 6. uri zvečer. Na prav obilen obisk vabi odbor.

„Domovina“ v Gradcu priredi četrto vinsko trgatve in šaljivo pošto v dvorani „Zum Österreichischen Hof“, Georgigasse št. 1 dne 14. t. m. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 kr., v predkupu 20 kr. Vsi tukajšni Slovenci se najljubneje vabijo.

Št. Pavel pri Preboldu. Šentpavelska godba priredi v nedeljo 7. t. m. v zgornjih prostorih gostilne g. Vedenika v Št. Pavlu koncert na čast odhajajočemu sotrudniku gospodu učitelju Ivanu Petruku. Začetek ob 6. uri popoldne. Prostovoljni prispeki se uporabijo v nabavo novega kontrabasa.

Bralno društvo za Laški trg in okolico vabi vsi prijatelje našega kmeta trpina, da se udeležijo predstave v nedeljo, 7. oktobra, ktere čisti dobiček je namenjen za pogorelce na Humu. Naj nikdo ne pozabi oddati svoj prispevek pri blagajni — saj bode imel za to tudi mnogo zabave. „Trije tički“ ga bodo gotovo v dobro voljo spravili.

Tržne cene

v Mariboru od 22. septembra do 29. septembra 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	80	—	—
rž		14	20	—	—
ječmen		15	20	—	—
oves		15	—	—	—
koruza		15	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		16	—	—	—
seno		4	40	—	—
slama		4	—	—	—
fižola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	60	—	—
leča		—	60	—	—
krompir		—	5	—	—
sir		—	40	—	—
surovo maslo		3	60	—	—
maslo		2	60	—	—
ipeh, svež		1	60	—	—
selje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kislá		—	80	—	—
zelje	100 glav	8	—	—	—
jajca	1 kom.	—	8	—	—

Loterijske številke.

Dne 29. septembra.
 Linc 70, 52, 28, 84, 42.
 Trst 8, 63, 81, 15, 17.

615 1

Št. 84915.
II 5535.

Oznanilo.

Deželni sadni drevesnici v Gleisdorfu in Brucku ob Muri bodeta prodali štajerskim zemljiškim posestnikom v jeseni 1906 oziroma spomladi 1907 skupaj 53.200 komadov nižje zaznamovanih vrst jablan in hrušk in sicer se bode oddalo 3 četrtinke te cele množice samo štajerskim kmečkim posestnikom po znižani ceni od 70 vin. za drevesce, eno četrtinko pa nekmečkim posestnikom po tržni ceni od 1 K 20 vin. Troški za zamotanje in pošiljatev se prištejejo k računju. Na Goraje Štajersko se bode prodajala samo jabolka teh le vsst: 1, 2, 4, 11 in 12, hruške samo vrste 1, 2, 3 in 9.

Naročila naj se pošiljajo do konca decembra 1906 na deželni odbor, katerim mora biti priloženo županovo potrdilo, da je naročitelj kmečki posestnik v dotični občini. Kdor potrebuje drevesca zato, da je vsadi v jeseni 1906, mora to v prošnji jasno povedati in dati naročilo do konca oktobra. Prošnje se bodo reševale, kolikor bo zaloga zadostovala, po vrsti, kakor bodo prihajale.

Več kakor 120 komadov se ne bo oddalo enemu posestniku n bode posestnik obvezan prejeta drevesca vsaditi na svoji lastnini. Drevesa se oddajo samo proti plačilu v gotovini.

Zaznamek

abolk in hrušk, katere bode prodajala deželna sadna drevesnica v sadni dobi 1906/1907.

Zaporedno število	I. Vrsta jabolk	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku		
		visoka debela	srednje visoka debela	prtilikovsko grmiško drevje	visoka debela	srednje visoka debela	prtilikovsko grmiško drevje
1	Astrachan, beli	—	—	—	540	110	60
2	Šarlamovski	—	15	25	1120	75	820
3	Kardinal plamenčast	285	142	30	950	300	440
4	Grafensteiner	100	—	30	1070	700	30
5	Ribstonov pepinek	277	100	65	780	500	20
6	Landsberški kosmač	—	—	—	700	390	—
7	Dancigsko, Kantovo jabolko	—	—	—	800	140	150
8	Rumena zlahtnica	—	—	—	800	60	100
9	Zimska zlata parmena	—	—	—	660	360	120
10	Prinčovo jabolko	—	—	—	315	70	—
11	Štajerski zimski mošanci	3230	285	—	230	70	—
12	Rumeni belefier	825	100	290	—	—	—
13	Kanadski kosmač	4640	972	335	—	—	—
14	Ananas kosmač	802	70	400	—	—	—
15	Baumanov kosmač	370	120	—	—	—	—
16	Damasov kosmač	142	65	80	—	—	—
17	Prestolonaslednik Rudolf	265	115	85	—	—	—
18	Londonski pepinek	663	65	176	—	—	—
19	Renski debeli bob	2580	230	—	4320	780	—
20	Coxov oranžni kosmač	130	—	—	—	—	—
21	Huberjeva moštovka	760	25	—	—	—	—
22	Rudeča lisasta lesnika	14	—	—	2300	200	—
23	Rumeni poletni kosmač	—	—	—	—	15	—
II. Vrsta hrušk.							
1	Dielova maslenka	290	50	450	370	80	160
2	Siegelova maslenka	249	100	20	—	—	—
3	Sterkmanova maslenka	226	—	37	—	—	—
4	Hardenpoutova zimska maslenka	615	60	136	—	—	—
5	Dobra Luiza-Avrancheska	445	80	330	700	160	430
6	Zimska dekanova	605	98	205	—	—	—
7	Salcburška hruška	120	50	—	735	215	300
8	Oliver de Serres-ova hruška	55	—	85	—	—	—
9	Pastorka	—	25	76	150	160	—
10	Postrvovka	—	20	25	—	—	—
11	Josipinica Mechelnova	—	—	115	—	—	—
12	Jelenka	930	15	—	—	—	—
13	Weiler-jeva moštovka	2120	320	—	3100	200	—
14	Boscova podolgovata hruška	—	—	—	375	825	60
15	Williamova kristijanka	—	—	—	—	—	40

V GRADCU, dne 7. septembra 1906.

Štajerski deželni odbor.

Karol Kociančič kamnoseški mojster

Maribor, samo Schillerstrasse 25

priporoča svoja 484 3

kamnoseška in podobarska dela za cerkve in druge stavbe, zidanje žrfi.

Velika zaloga

nagrobnih kamenov.

Najnižje cene.

Štefan Kaufmann,
trgovec z železnino
v Radgoni 595 5
priporoča svojo veliko zalogo
lepo pozlačenih
nagrobnih križev
po jako nizki ceni.

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

30 v 34 različnih vzorcih na prodaj.

Vizitnice

izdeluje po nizki ceni

Tiskarna sv. Cirila.

Naznanilo.

Z ozirom na razglas deželnega odbora od 4. septembra 1906, št. II/34915/5535 se naznanja, da so v deželni sadjarski šoli v Gleisdorfu posla vsa visoka in srednje visoka jabolka in od hrušk: postrvne hruške in Olivier de Savres.

V sadjarski šoli v Brucku se še dobe vse naznanjene vrste. Gradec, dne 25. sept. 1906.

Deželni odbor štajerski.
652 1-1

Prečastiti duhovščini kakor tudi vsem slovenskim rodoljubom naznanjam in se priporočam v izdelovanju

nagrobnih križev

z najfinejšimi obrabci kakor tudi altarne mize, krstne kamne, kamnite križeve pote, stopnice, vse po najnižji ceni. Ker sem slovenski rojak, so mojim rojakom najtopeje priporočujem. Svoji k svojim! 645 (3-1)

Anton Gaiser in Antoni Kasper, naslednik Marnikov. Maribor, Cesarjeva cesta št. 20.

SLOVENC! Zahtevajte vedno in povsod le najboljše

v žigalice

v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Peter Jagodič

pozlatarski in slikarski mojster v Celju, Gosposke ulice št. 4

pomizno priporoča vsem častitim župnijskim predstojništvom in duhovščini kakor tudi občinskim uradom svojo

prvo slovensko umetno delavnico v Sp. Stajerju

in zelo bogato zalogo cerkvene in hišne umetnosti, altarje, prižnice, tabernakelne, božjih podob (kipov), svetnikov, slik, od najmanjših do največjih, od 25 v do 200 K. Okvirje po najnižji ceni, kakor tudi križce.

Ponovljenje in predelovanje starih altarjev itd. umetno in znano zmožno po nizkih cenah. — Proračuni in načrti zastoj

Za mnogobrojna naročila se priporoča

P. Jagodič.

Jožef Kolarič

mizarski mojster, Maribor

Franc Jožefova cesta št. 9 v lastni hiši

absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju,

se priporoča slav. občinstvu in čast. duhovščini v izdelovanju vseh

mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in oprave za sobe in prodajalne

ter vsako delo pri šoli in cerkvi v vseh slogih najfinejšega in priprostelega izdelka. — Načrti in proračuni zastoj. 488 4

Želodčne kapljice

(z zaščitnim znakom sv. Marka.)

500 let je že stara lekarna, kjer se izdelujejo po preizkušenem zdravniškem navodilu želodčne kapljice (prej Markove kapljice). Te po receptu, ki mi ga je izročil neki zdravnik, prirejene želodčne kapljice so posebno priporočljive za ohranjenje trajnega zdravja, ker je dokazano, da je nervoz-

nost, bledica, pomanjkanje spanja, migrena, glavobol vedno le posledica slabe prebave in vsled tega tudislabe tvoritve krvi. — Te kapljice učinkujejo posebno ob prehlajenju želodca oslavljenju želodca, slabi prebavi in s tem spojenim zaprtjem ter pomanjkanju teka.

ZAKONITO ZAJAMČENO.

Izveček iz prostovoljnih zahvalnic, ki mi dohajajo vsaki dan:

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer od dolgotrajne bledice. Pošljite mi, prosim za 8 kron še 2 ducata. Velepoštovanjem HENRIK KUBRICHT, krajni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji soprogi proti bolečinam v želodcu. Pošljite mi še 12 steklenic. JOSIP SCHNEIDER, posestnik na Dunaju Wiedner Hauptstr.

Želodčne kapljice se pošiljajo:

1 ducat (12 steklenic) po 4.— K. 3 ducate (36 steklenic) po 11.— K.
5 ducate (60 steklenic) 17.— K.

prosto zavoja in poštne, ako se pošlje denar naprej ali po poštnejem povzetju — Razpošilja samo

GRADSKA LEKARNA, ZAGREB

858 17-20 Trg sv. Marka št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Pozor!

Vsem cenjenim kupovalcem priporoča se nova in najcenejša trgovina z modnim, suknenim, volnenim in platnenim blagom kakor tudi z raznimi oblekami za dečke in gospode.

Grajski trg 2 M. E. Šepec, Maribor, Burgplatz 2

(v lastni hiši)

K bližajočemu mrzlemu času priporočajo se posebne novosti zimskih izdelkov za vsakovrstna oblačila, tudi odeje in koce, sukneni, volneni in štrikani robci, perje za blazine itd.

Nova lesna trgovina

tik mesta Maribora v občini Karčovin h. št. 138 na cesti, ki vodi proti Gradcu, in tik gostilne „Taferne“.

Priporočam se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila, katera bodem izvršil v največjo zadovoljnost cenjenih odjemalcev.

V zalogi bodo deske, krajniki, late l. t. d. ter pozneje bukova in jelova drva, pod zmernimi cenami.

Ivan Lamprecht, trgovina lesa.

Podpisani I. Lamprecht ml. si dovolim naznaniti, da sem

svetlobni slikatelj (fotograf)

in se priporočam za izdelovanje vsakovrstnih slik. Slikat hodim samo na dom, ako me kdo zahteva, na svojem domu ne slikam. Priporočam se posebno gg. trgovcem za izdelovanje razglednic od najpreprostejših do najfinejših. Cene po obsežnosti slik. — Se priporočam za mnogobrojna naročila

617 2

Ivan Lamprecht ml., fotograf.

Izsuševalni tečaj.

Od 22. do vštveši 27. oktobra 1906 se bo vršil v Velikem Št. Florijan, okraj Nemški Lonč, tečaj za izsuševanje.

Za ta tečaj je razpisanih 15 ustanov (štipendij) po 20 kron za uboge kmečke delavce.

Namen tečaja je, izobraziti strokovne melioracijske predelavce, ki bi se porabili kot predelavci pri melioracijskih opravilih.

Lastnoročno pisane prošnje se naj pošljejo vsaj do 9. okt. 1906 kulturno tehničnemu oddelku deželnega odbora štajerskega v Gradcu, Raubergasse 8.

V prošnji naj navede starost, sedanje bivališče, če je prošnik že delal pri melioracijskem delu in če je voljen, v slučaju, da bo poraben, delati kot predelavec pri teh opravilih.

Dotični kmetje in kmečki delavci, ki se želijo udeležiti tečaja na lastne stroške, naj se oglasio v ponedeljek 22. oktobra 1906 ob 8. uri zjutraj v gostilni Henrika Haring v Velikem Št. Florjanu pri vodju zavoda, g. deželno-kulturnem nadzorniku J. žefa Sinnreichu.

GRADEC, dne 17. septembra 1906.

626 2

Od deželnega odbora štajerskega.

Pozor! Bolnemu zdravje!

Čitaj! Slabemu moč!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolezni iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100 Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 40
36 stekleničic (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih katarih. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

630 10

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vzorna pravila za nepolitična društva

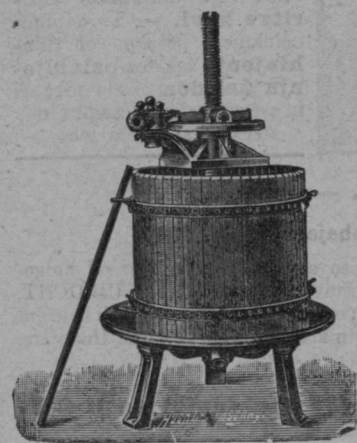
dobite v

trgovini Cirilove tiskarne v Mariboru. 10 komadov stane 50 vinarjev.

|| || || || || Zoper ogenj in vlom varne blagajne in šivalne stroje kupite pri meni najceneje. || || || || ||

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

posebno vinske in sadne stiskalnice, mline za sadje in g. zdje, čistilnice (pajkle), slamo in reporeznice priporoča v bogati izberi

trgovina z železnino „MERKUR“

P. MAJDIČ, CELJE

ter pošija na željo cenike zastonj.

Najboljša in najcenejša umetna gnojila
Tomaževa žindra, kalijeva sol in kajnit

so v zalogi.

Lepa izbora kuhinjske posode iz čistega nikla in zdravniško priporočena.

|| || || Traverze, cement, železo za cevi, cevi iz kamenščine, strešna lepenka, sesalke in vodovodne naprave || || ||